

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΩΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΦΥΛΗΣ

«Εργαστήριο Ἐκκλησιοποιημένης Εἰκονογραφίας»

ΕΙΚΟΝΟΛΟΓΙΚΗ

Εργαστη-
ριακές

Σημει-
ώσεις

ΣΥΜΒΟΛΗ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ • ΔΙΑΝΟΜΗ ΔΩΡΕΑΝ

Λεωφ. Φυλῆς 18, Δημοτική Ἐνότης Φυλῆς

Ἀριθμός τεύχους 24

Ἰούνιος - Αὐγούστος 2020

Θαῦμα Παναγίας Σουμελᾶ σὲ ψηφιδογράφο

Τὸν ἔσωσε, ὅταν ἔπεσε ἀπὸ ὕψος 12 μέτρων μέσα στὸν Ναό Της!

Τὸ 1996 τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος τῆς Παναγίας Σουμελᾶ, στὴν προσπάθειά του νὰ ὁλοκληρώσει τὶς ἐργασίες τοῦ καλλωπισμοῦ τῆς Μονῆς (στο ὄρος Βέρμιο τῆς Ἡμαθίας, κοντὰ στὴν πόλη τῆς Βέροιας), ὕστερα ἀπὸ σχετικὸ διαγωνισμό, ἀνέθεσε στὸν ψηφιδογράφο Ἀθανάσιο Μιλκούδη, γεννημένο στὸ Αἰγίνιο Πιερίας τὸ 1954, τὴν κατασκευὴ τῆς ψηφιδογραφίας τῆς

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, μεγέθους 42 τ.μ., ἡ ὁποία τοποθετήθηκε στὸν ἐσωνάρθηκα τοῦ κυρίως Ναοῦ.

Ἐνα χρόνο ἀργότερα, στὶς 26 Ἰουλίου 1997, οἱ ἐργασίες συνεχίζονταν μὲ ἐντατικούς ρυθμοὺς ἐνόψει καὶ τῆς Πανηγυρῆς, τοῦ Δεκαπενταύγουστου.

Διηγεῖται ὁ ἴδιος:

-Ἀνέβηκα στὶς σκαλωσιές, γιὰ νὰ ἀρχίσω τὴ δουλειά μου. Στὶς 18.30 τὸ ἀπόγευμα ἔδωσα ἐντολὴ στοὺς συνεργάτες μου νὰ κάνουν ἓνα μι-κρὸ διάλειμμα, γιὰ νὰ φᾶνε τὸ ἀπογευματινὸ τους, νὰ ἀνασάνουν ἀπὸ τὴν ἔνταση τῆς δουλειᾶς.

Στὴ διάρκεια αὐτοῦ τοῦ ἐργαστηριακοῦ διαλείμματος, μαζί μὲ τὸ συντηρητὴ ψηφιδωτῶν τῆς Ἀρχαιολογίας Πέλλης κ. Θωμᾶ Μπωβοῖτση ἀπὸ τὴν Ἑδεσσα, παραμείναμε σὲ ὕψος 12 μέτρων ἀπὸ τὸ μαρμάρينو ἔδαφος τοῦ ναοῦ, προκειμένου νὰ ἀποφύγουμε τὸ ἀνεβοκατέβασμα στὴ σκαλωσιά.

Ὅταν οἱ τεχνῖτες ξεκουράστηκαν, ὁ Ἀθανάσιος ἔδωσε ἐντολὴ νὰ ξαναρχίσουν οἱ ἐργασίες γιὰ τὴν ὁλοκλήρωση τῆς ψηφιδογραφίας. Νὰ πῶς περιγράφει ὁ ἴδιος ἐπακριβῶς τὸ γεγονός:

Ἀγία Σοφιά, τὸ καύχημα τῆς Ὁρθοδοξίας

«Ἄρά γε, πότε θ' ἀνοίξουμε τὰ μάτια μας;»
τοῦ Φώτη Κόντογλου

Ἡ Ἀγία Σοφία εἶναι τὸ καύχημα τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ Μάνα ἀπάνω σὲ ὅλες τὶς Ἐκκλησιές.

Γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες εἶναι τὸ Κάστρο τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς Πίστης μας, παραμυθένια Ἐκκλησιὰ μαζί καὶ Παλάτι.

Τὸ χτίριο τὸ χτίσανε οἱ ἀρχιτέκτονες Ἀνθέμιος καὶ Ἰσίδωρος, κατὰ

διαταγὴ τοῦ εὐσεβεστάτου αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ.

Σήμερα δὲν θὰ μιλήσουμε γιὰ τὸ χτίριο, ἀλλὰ μονάχα γιὰ τὰ ψηφιδωτὰ ποὺ τὸ στολίζουνε.

Τὰ πιὸ πολλὰ παριστάνουνε κοσμήματα. Ἀπὸ τὶς ἀγιογραφίες οἱ περισσότερες ἦταν Εἰκόνες τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας, τῶν Ἀγγέλων, τῶν Ἀγίων, καθὼς καὶ βασιλιᾶδες καὶ βασίλισσες. Ὑποθέσεις (δηλαδὴ συνθέσεις, ὅπως λέμε σήμερα) ὑπῆρχανε πολὺ λίγες.

Στὸν τρούλο δὲν ζωγραφίστηκε ὁ Παντοκράτορας, ὅπως στὶς κατοπινὲς Ἐκκλησιές, ἀλλὰ ἓνας μεγάλος Σταυρός, στολισμένος μὲ ἀκριβὰ πετράδια, μαργαριτάρια καὶ διαμαντόπετρες. Γιὰ τοῦτο ὁ ἱστορικὸς Προκόπιος δὲν λέγει τίποτα γιὰ Παντοκράτορα ἢ γιὰ τοὺς Προφῆτες ποὺ μπαίνουνε ἀνάμεσα στὰ παράθυρα τοῦ τρούλου, ἀλλὰ λέγει «Ἡ ὀροφὴ πᾶσα χρυσῷ ἀκιβδήλῳ κατελείπεται». Ἀπ' αὐτὸ συμπεραίνουμε πῶς, ὅχι μονάχα ὁ κουμπές, μὰ κι ὅλη ἡ σκεπὴ τῆς ἐκκλησιᾶς ἦτανε κατάχρυση, χωρὶς φιγοῦρες.

Λένε κάποιοι ἀρχαιολόγοι πῶς στὸν τρούλο εἶχε παρασταθεῖ ἡ Ἀνάληψις, ὅπως εἶναι ἕως σήμερα στὴν Ἀγία Σοφία τῆς

Θεσσαλονίκης καὶ σὲ κάποιες ἄλλες παλιές Ἐκκλησιές, δηλαδή ὁ Χριστὸς ὁλόσωμος στὴ μέση μέσα σὲ στρογγυλὴ δόξα, πὺν τὴ σηκώνουνε Ἄγγελοι πετάμενοι καὶ ἀνάμεσα στὰ παράθυρα, οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι, δύο Ἄγγελοι κ' ἡ Παναγιά. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἀλήθεια, ἐπειδὴ τὸ κάτω μέρος τοῦ τρούλλου, δηλαδή τὸ «τύμπανον» εἶναι χαμηλό, κι ἀνάμεσα στὰ παρά-

θυρα ὁ τοῖχος εἶναι κάτι στενὲς λουρίδες πὺν δὲν χωροῦνε ζωγραφισμένον ἄνθρωπο. Ἴσως ζωγραφίστηκε ὁ Παντοκράτορας ὕστερ' ἀπὸ χρόνια, ἐπειδὴς ὁ πρῶτος τρούλλος ἔπесе, καὶ τοῦτος πὺν ὑπάρχει λένε πὺς χτίστηκε ἀπὸ ἓναν μάστορα Ἀρμένη πὺν τὸν λέγανε Τιριδάτη.

Ἕνας Εὐρωπαῖος, πὺν πῆγε στὴν Κωνσταντινούπολη κατὰ τὸ 1600, γράφει πὺς ἡ Εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ Παντοκράτορος ὑπῆρχε στὸν τρούλλο κ' ἦτανε τόσο μεγάλη, πὺν τὸ 'να μάτι ἀπὸ τ' ἄλλο ἦτανε μακριὰ τρεῖς πιθαμές. Ἄν ἀληθινὰ ὑπῆρχε Παντοκράτορας κανωμένος μὲ ψηφιά, θὰ ἔγινε κατὰ τὰ χρόνια τῶν Μακεδόνων αὐτοκρατόρων, γιατί ὕστερότερα τὸ βυζαντινὸ βασίλειο ἦτανε φτωχὸ καὶ δὲν μπορούσε νὰ κάνει τέτοια ἀκριβὰ ἔργα.

Ἀπάνω στὰ τέσσερα τρίγωνα πὺν σκεδιάζουνε οἱ καμάρες ὅπου στηρίζουνε τὸν τρούλλο καὶ πὺν ζωγραφίζονται ὡς τὰ σήμερα οἱ τέσσερες Εὐαγγελισταί, εἶχανε παραστήσει μὲ ψηφιά τέσσερα Ἐξαπτέρυγα, μὲ τὶς δυὸ φτεροῦγες ξεδιπλωμένες καὶ τὶς ἄλλες τέσσερες μαζεμένες σταυρωτά. Ἀπ' αὐτὰ τὰ Ἐξαπτέρυγα φαίνονται σήμερα τὰ δύο, παρεκτὸς τὰ πρόσωπα πὺν εἶναι σκεπασμένα μὲ σουβά, κ' εἶναι πολὺ μεγάλα, ἀφοῦ οἱ κάτω φτεροῦγες ἔχουνε μᾶκρος ὀχτὼ μέτρα.

Συνέχεια στὴν σελ. 10

■ Ἐπὶ τῇ Μνήμῃ τῶν Ἡ' καὶ Θ' Ἀγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων

ΒΛΑΣΦΗΜΕΣ ΚΑΙ ΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἡ Ἐκκλησία καὶ ὁ Δῆμος μας μέσα στὴν ἐπικαιρότητα
Ἑπτὰ ἐκλεκτοὶ Ἐπιστῆμονες σὲ δέκα Συνάξεις Ἐνημερωτικῆς
Σύναξης Γ'

«Εἰκόνες καὶ "εἰκόνες"»
Οἱ Ὁρθόδοξες Εἰκόνες
καὶ οἱ σύγχρονες ψυχολογικὲς ἀπεικονίσεις

μέ τὸν Συντηρητὴ Εἰκόνων - Συγγραφέα κ. Μαρὶν Σπυρίδωνα
καὶ τὴν Ἀρχαιολόγο - Βυζαντινολόγο κα Βερουτὴ Σοφία - Μαρία

Συνδιοργανώσεις - Συντονισμός: Ἱερά Μητρόπολις Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς - Δημοτικὴ Ἐνότητα Φυλῆς

Κυριακὴν
2 Δεκεμβρίου 2018,
7-9 μ.μ.

«Οἱ ἀνθρωποκεντρικὲς ἀπεικονίσεις»

Μέρος Α' τῆς Εἰσηγήσεως τοῦ Συντηρητοῦ Εἰκόνων - Συγγραφέως κ. Σπυρίδωνος Μαρὶν, κατὰ τὴν Ἐνημερωτικὴ Σύναξη Γ' τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς

Φυλὴ, 19/22α Νοεμβρίου 2018

Εὐχαριστῶ, εἰλικρινά, γιὰ τὴν τιμητικὴ πρὸς ἐμένα πρόσκληση, νὰ ἔρθω νὰ μιλήσω στὴν ἀποψινὴ σύναξη γιὰ τὰ αἷτια ἐμφάνισης τῶν ἀνθρωποκεντρικῶν καὶ ψυχολογικῶν ἀπεικονίσεων. Θεωρῶ, ὅτι τὸ θέμα αὐτό, εἶναι ἓνα θέμα πολὺ σοβαρό, διότι ἀλλοιώνει βαθιὰ τὸν ὀρθόδοξο τρόπο σκέψεως καὶ ἐρμηνείας τῆς Εἰκόνας. Ἐπομένως, εἶναι ἓνα θέμα ἀκραιφνῶς δογματικό.

Μετὰ ἀπὸ πολὺ σκέψη καὶ προβληματισμὸ ἀποφάσισα νὰ σᾶς μιλήσω ἀπόψε, ὅχι περὶ τοῦ Τριαδικοῦ Δόγματος σὲ Ἀνατολὴ καὶ Δύση, προῖον τοῦ ὁποίου εἶναι οἱ ἀπεικονίσεις ποὺ μᾶς ἀπασχολοῦν

ἀπόψε, οὔτε καὶ γιὰ τὴν ἀφετηρία αὐτῆς τῆς δογματικῆς στρέβλωσης, ἀλλὰ θὰ ἐπικεντρωθῶ στὴν καρδιά τοῦ προβλήματος, ποὺ εἶναι καὶ ὁ λόγος τῆς τόσο πλατειᾶς διάδοσης τῶν ἀπεικονίσεων αὐτῶν στὴν σημερινὴ ἐποχὴ. **Θὰ ἀπαντήσω λοιπὸν στὸ ὑποθετικὸ ἐρώτημα: *Γιὰ ποιὸ λόγο οἱ ρωμαιοκαθολικὲς αὐτὲς ἀπεικονίσεις ἐμφανίζονται σήμερα μὲ τὸ προσωπεῖο τῆς παραδοσιακῆς Εἰκόνας καὶ γίνονται ἀμέσως καὶ ἀπροβλημάτιστα ἀποδεκτές, ἀπὸ τόσους Ὀρθοδόξους;***

Συνηθίσαμε ὅλοι τὸ φαινόμενο, νὰ βλέπουμε σὲ πολλὲς ὁμιλίες στρογγυλῆς τραπέζης, προεδρεύοντα ἢ συμμετέχοντα, τοῦλάχιστον ἓναν ψυχολόγο-ψυχοθεραπευτὴ· συμφιλιωθήκαμε μὲ τὴν εἰκόνα τῶν ἱερέων-ψυχολόγων ἢ ψυχιάτρων, ποὺ ποιμαίνουν «μετ’ ἐπιστήμης», ἀλλὰ καὶ τῶν ἁγιογράφων-ιερέων καὶ θεολόγων, ποὺ εἰσάγουν ἔντονα ψυχολογικὰ στοιχεῖα μέσα στὶς εἰκόνες τους γιὰ νὰ τὶς κάνουν κατανοητὲς καὶ προσιτὲς στοὺς σημερινοὺς «ψυχολογο-ἄνθρώπους». **Σὲ** πρόσφατο μάλιστα βιβλίο μὲ τίτλο «πόσο ἀντέχεις τὴν ἀλήθεια; Θεραπευτικὲς ἐπιγνώσεις γιὰ τὴν ψυχὴ καὶ τὶς σχέσεις», (εκδ. Ἐν πλῶ, 2016) ψυχολόγος-ψυχοθεραπευτὴς προτείνει τὴν ψυχανάλυση ὡς προϋπόθεση τῆς ὑγιοῦς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, νοοτροπία τὴν ὁποία φαίνεται νὰ υἱοθετεῖ τὸ ἐκκλησιαστικὸ σῶμα, ἀφοῦ δὲν γνωρίζω μέχρι στιγμῆς καμία ἐπίσημη ἀπόρριψη. **Γενικὰ** θὰ ἔλεγα, ὅτι ἡ ψυχολογικὴ ἐρμηνεῖα καὶ ψυχολογιστικὴ νοοτροπία σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα τοῦ πολιτισμοῦ (τέχνη, ἐπιστήμη, καθημερινή ζωὴ) ἔχει πάρει στὶς μέρες μας τέτοιες διαστάσεις, ποὺ ξεπερνᾷ τὰ πλαίσια τῆς μόδας καὶ τείνει νὰ καθιερωθεῖ ὡς ἡ πλέον λαοφιλὴς καὶ ἐπιστημονικὰ παραδεκτὴ προσέγγιση.

Τὰ λέω ὅλα αὐτά, ὄχι γιὰ νὰ καταδικάσω κάποιον, ἀλλὰ γιὰ νὰ προβληματιστοῦμε ἂν τὸ ψυχολογιστικὸ πνεῦμα συμφωνεῖ ἢ ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ ἐκκλησιαστικὸ πνεῦμα καὶ ἥθος τῆς ἑλληνικῆς μας Παράδοσης καὶ τῆς Ὁρθόδοξης πίστεως μας. Ἐνα φαινόμενο ποὺ βρίσκεται σήμερα σὲ ἑξάρση, ἀλλὰ ποὺ δὲν εἶναι σημερινό.

Πρὶν ἀπὸ εἴκοσι χρόνια δημοσιεύτηκε ἓνα μικρὸ δοκίμιο κριτικῆς μὲ τίτλο «Νεοβυζαντινισμός: πρωτοπορία ἢ Κίτς;». Καὶ στὶς ἐβδο-

μηνταοκτώ του σελίδες προσπάθησα νὰ ἀναδείξω ἀκριβῶς αὐτὴν τὴν ἀσυμφωνία μεταξὺ τῆς Ὁρθόδοξης Πίστεως καὶ τῆς ψυχολογικῆς καὶ ἀνθρωποκεντρικῆς νεοβυζαντινῆς ζωγραφικῆς, ὅχι μόνο ὡς τέχνης, ἀλλὰ καὶ ὡς θεώρησης τῆς τέχνης τῆς Εἰκόνας. Θὰ σᾶς ἀναφέρω ἓνα μόνο σημεῖο, ἄκρως χαρακτηριστικὸ γιὰ νὰ μὴ σᾶς κουράσω: Γράφω ἐκεῖ ὅτι, «ἡ προσεκτικὴ μελέτη τῶν πατερικῶν κειμένων ἀποκλείει ὅποιαδήποτε ψυχολογικῆς τάξης ἑρμηνεία». Σὰν παράδειγμα, φέρνω τὸν ὀρισμὸ πὺ δίνει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, στὸ ἔργο του Ἐκδοσις ἀκριβῆς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, σ' ἓναν κατεξοχὴν ψυχολογικὸ ὅρο: τὴν λύπη. Σᾶς τὸ διαβάζω σὲ νεοελληνικὴ ἀπόδοση: Τὰ εἶδη τῆς λύπης εἶναι τέσσερα: τὸ ἄχος, τὸ ἄχθος, ὁ φθόνος καὶ τὸ ἔλεος. Ἄχος εἶναι λύπη πὺ προξενεῖ ἀφωνία, ἄχθος λύπη πὺ δίνει βάρος, φθόνος λύπη γιὰ τὰ ξένα ἀγαθὰ καὶ ἔλεος λύπη γιὰ τὰ ξένα κακά».

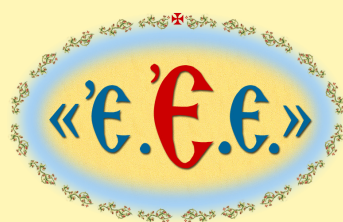

Τί βλέπουμε ἐδῶ; Βλέπουμε τὸν ἅγιο νὰ κάνει μία «ψυχρὴ», ἐπιστημονικὴ, ἐπιστημονικὴ καταγραφὴ, καταγραφὴ τῆς λύπης. Γιὰ τὴν ψυχολογία αὐτὸ πὺ κάνει ὁ ἅγιος, ἀποκαλεῖται αἶσθημα. Τί εἶναι τὸ αἶσθημα; Αἶσθημα εἶναι μία γνώση, μία γνωριμία τῆς συνείδησης μὲ ὀρισμένα ἀντικείμενα. Ἐδῶ τῆς λύπης. Εἶναι ἓνα ἄμεσο γεγονός πὺ ἀναφέρεται δια τῶν ἐρεθισμῶν τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων καὶ ἐγκεφαλικῶν νεύρων σ' ἓνα ἰδιαίτερο βίωμα. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός μας ἀναφέρει, σὰν μία ἐπιστημονικὴ καταγραφὴ, τὸ αἶσθημα τῆς λύπης στὰ 4 εἶδη του, δηλαδὴ τὰ 4 γνωρίσματα ἐνὸς γνωστικοῦ ἀντικειμένου: τῆς λύπης. Δὲν καταφεύγει μὲ ἄλλα σὲ μία ψυχολογικὴ ἑρμηνεία τῆς λύπης, δὲν μᾶς μιλάει μὲ συναισθηματικὲς περιγραφὲς τῆς λύπης, οὔτε μᾶς περιγράφει θλιβερὰ γεγονότα καὶ εἰκόνες γιὰ νὰ μᾶς ἐξηγήσει τὴν λύπη. Γιατί; Διότι ἀπορρίπτει τὸ συναισθημα. Τὸ συναισθημα, γενικά, ἀπορρίπτεται ἀπὸ τοὺς Πατέρες διότι ἀποτελεῖ πάθος, εἶναι μία παθολογικὴ καὶ παρὰ φύσιν κατάστασι. Ἐπομένως δὲν ἔχει ἀλήθεια μέσα του. Τί εἶναι ὅμως συναισθημα;

Συνεχίζεται

Επισκέψεις
Φίλων

Δραστηριότητες Καλοκαιριού

Επισκέψεις
Σεβασμάτων

Άγρίνιο, Ιούνιος 2020

Συλλογική
Άγιογράφηση

Συλλογική
Άγιογράφηση

Οἱ Ἅγιοι Ἀλέξανδρος καὶ Ἀντωνίνα

Ἡ Ἁγία Μάρτυς Ἀντωνίνα, ἦταν μία Χριστιανὴ παρθένος, ἡ ὁποία ἀποτελοῦσε ἓνα τηλαυγὴ ἀστέρα τῆς κωμόπολης Καρδάμου, ὅπου καὶ γεννήθηκε. Εἶχε πολλή ἐξωτερικὴ καὶ ἐσωτερικὴ ὁμορφιά, ζοῦσε μὲ ἐγκράτεια, σεμνότητα καὶ ἔθεσε ὅλες τὶς δυνάμεις καὶ τὶς οἰκονομίες της, στὴ διακονία, τὴν περίθαλψη καὶ ἀνακούφιση τῶν πτωχῶν καὶ δυστυχισμένων συνανθρώπων της.

Ἡ Χριστιανικὴ της διαγωγὴ καὶ συμπεριφορὰ, καταγγέλλθηκε

στὸν ἑπαρχο Φῆστο, ὁ ὁποῖος τὴ συνέλαβε καὶ τὴν ἀνέκρινε.

Ἡ Ἀντωνίνα μὲ ἀκατάβλητο φρόνημα καὶ μεγάλη γεναιότητα, ὁμολόγησε τὴν Πίστη της στὸ Χριστὸ καὶ κάλεσε καὶ τὸν ἑπαρχο νὰ μετανοήσῃ καὶ νὰ βαπτισθεῖ Χριστιανός. Ἀπογοητευμένος ὁ ἑπαρχος καὶ γνωρίζοντας ὅτι ἡ Ἁγία ἔδιδε μεγάλη βαρύτητα στὴν παρθενικὴ της τιμὴ, διέταξε νὰ τὴν ρίξουν σὲ κάποιο πορνεῖο.

Ἡ θερμὴ προσευχὴ τῆς παρθένου, προκάλεσε τρομερὸ σεισμὸ στὸ σπίτι αὐτὸ μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τὴν διώξουν ἀπ' αὐτό. Τὴν συνέλαβαν ξανά καὶ τὴν ἔριξαν σὲ ἄλλο παρόμοιο καταγώγιο.

Κάποιος, ὅμως, γενναῖος Χριστιανός, ποὺ ὀνομαζόταν Ἀλέξανδρος, κατάφερε νὰ μπεῖ σ' αὐτὸ τὸ καταγώγιο, νὰ τὴν βρεῖ καὶ νὰ τὴν φυγαδεύσῃ τυλιγμένη μὲ τὸν δικό του μανδύα.

Ὅταν πληροφορήθηκε τὸ γεγονὸς αὐτὸ ὁ Φῆστος, ἐξοργίστηκε τόσο πολὺ, ὥστε, ἀφοῦ τοὺς συνέλαβε καὶ τοὺς δύο, τοὺς ἀκρωτηρίασε καὶ ἄλειψε μὲ πίσσα τὰ σώματά τους. Στὴν συνέχεια τοὺς ἔριξε στὴ φωτιά, ὅπου μαρτυρικὰ παρέδωσαν τὸ πνεῦμα τους στὸν Κύριο καὶ ἔλαβαν ἀπὸ Αὐτὸν τὸ ἑνδοξο καὶ ἀμάραντο στεφάνι τοῦ Μαρτυρίου.

Ἡ Μνήμη τους ἐορτάζεται τὴν 10ῃ Ἰουνίου.

Όλα τ' άλλα ψηφιδωτά είναι χρισμένα, έξον από τὰ κοσμήματα, καὶ κανεὶς δὲν ἤξερε τί παριστάνουνε. Μοναχὰ πρὸ ἑκατὸ χρόνια ἔγινε σεισμός καὶ πέσανε πολλοὶ σοβᾶδες μέσα στὴν Ἀγία Σοφία, κ' οἱ Ἱταλοὶ ἀρχιτέκτονες πού τὴ διορθώσανε, δυὸ ἀδέρφια Φοσάτι, σὰν ρίζανε τὰ χαλασμένα σουβαντίσματα, βρήκανε ἀπὸ κάτω κάμποσους Ἁγίους καὶ βασιλιᾶδες ζωγραφισμένους μὲ ψηφιά.

Ἀπ' αὐτὰ τὰ ἔργα πῆρε κάποια σκέδια ὁ Γερμανὸς ἀρχιτέκτονας Σάλζεμπεργκ, πὺν δούλεψε μαζί μὲ τοὺς Φοσάτι. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς γράφει πὼς ξεσήκωσε κ' ἓναν μεγάλον Παντοκράτορα μέσα σὲ κύκλο, μὰ τὸ ἀντίγραφο τοῦ χάθηκε. Αὐτὲς οἱ Εἰκόνες ξαναχριστήκανε πάλι μὲ καινούρια σουβαντίσματα.

Τὰ σχέδια τοῦ Σάλζεμπεργκ τυπωθήκανε, καὶ τότε γιὰ πρώτη φορὰ εἶδε ὁ κόσμος τί κρυβότανε κάτω ἀπὸ τὸν ἀσβέστη τῆς Ἀγίας Σοφίας. Ἀλλὰ ἐκεῖνον τὸν καιρὸ κ' οἱ τεχνῖτες ἀκόμα δὲν πολυνοιώθανε τὴ βυζαντινὴ τέχνη κι ὁ Σάλζεμπεργκ δὲν τὰ ἀντέγραψε σωστά, ἀλλὰ παραμορφωμένα κατὰ τὸ καλλιγραφικὸ καὶ ἀκαδημαϊκὸ πνεῦμα ἐκείνου τοῦ καιροῦ, ὅπως φαίνεται καθαρῶτατα ἂν βάλει κανεὶς αὐτὰ τὰ σκέδια κοντὰ στὰ ἴδια τὰ μωσαϊκὰ πὺν ξεσκεπαστήκανε στὰ χρόνια μας, ἀπὸ τὸ Ἀμερικάνικο Ἰνστιτοῦτο τῶν Βυζαντινῶν Σπουδῶν.

Ἀληθινά, αὐτὰ τὰ ψηφιδωτά, πὺν εἶχανε γίνει παραμυθένια, τὰ ξεσκέπασε ὁ Ἀμερικάνος ἀρχαιολόγος Θωμᾶς Οὐίτμορ, πὺν πέθανε τελευταία. Στὰ 1931 ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνηση συν-ενηνοήθηκε μὲ τὸ Βυζαντινὸ Ἰνστιτοῦτο τῆς Ἀμερικῆς, γιὰ νὰ βγοῦνε στὸ φῶς τὰ κρυμμένα μωσαϊκὰ τῆς Ἀγίας Σοφίας. Διευθυντὴς μπῆκε ὁ Θωμᾶς Οὐίτμορ πὺν εἶπαμε.

Ἡ δουλειά ἄρχισε τὸν ἴδιο χρόνο καὶ δὲν κόπηκε ὡς τὰ 1938. Ἀπὸ τὸ 1931 ὡς τὸ 1932 ἐξετάσανε τὸν νάρθηκα καὶ φωτογράφησανε τοὺς τοίχους ὅπως ἦτανε, μὲ τὰ παλιὰ σουβαντίσματα...

Ἀληθινὸς καὶ Μεγάλος καλλιτέχνης

● Εἶναι ἐκεῖνος, πὺ ἐῖναι μεγάλος στὸ
τάλαντο, ἀλλὰ καὶ μεγάλος στὴν ψυχὴ!...

● Εἶναι ἐκεῖνος, πὺ κατόρθωσε νὰ
δημιουργήσῃ ἀξιόλογα ἔργα, τὰ ὁποῖα
γίνονται αἰτία ψυχικῆς ὠφέλειας καὶ
προόδου σὲ ὅσους τὰ βλέπουν...

● Εἶναι ἐκεῖνος, πὺ μὲ τὰ ἔργα του δημι-
ουργεῖ στοὺς θεατὲς κατάνυξη, ἀγάπη Θεοῦ,
ἀγάπη γιὰ ἐνάρετη ζωὴ...

● Εἶναι ἐκεῖνος, πὺ ὄχι μόνο ζωγραφίζει θαυμάσια, ἀλλὰ καὶ
● εἶναι πρῶτος στὴν ἀρετὴ. ● Εἶναι ὑπόδειγμα διαγωγῆς. ● Ἀνέ-
χεται καὶ κάνει καλὸ σὲ ὅσους τὸν ἀδικοῦν. ● Βγάζει τὸ σακκάκι
του τὸν χειμῶνα καὶ τὸ δίνει ἐλεημοσύνη σὲ ἓνα φτωχὸ καὶ
γυρίζει κρυωμένος στὸ σπῖτι του. ● Καταπίνει τὴν ὀργὴ τῆς
ἐκδίκησης, ὅταν τὸν ἀδικοῦν καὶ ἀντὶ γιὰ κακὸ κάνει ὅ,τι καλὸ
μπορεῖ γιὰ τὸν ἐχθρό του. ● Κοπιάζει προσευχόμενος, γιὰτὶ
γνωρίζει, ὅτι ἡ προσευχὴ εἶναι ἡ μεγαλύτερη πηγὴ φωτισμοῦ
τοῦ νοῦ. Ἡ προσευχὴ δυναμώνει τὸ τάλαντό του. ● Ἀγρυπνεῖ
διαβάζοντας βιβλία, πὺ διδάσκουν διάφορα πνευματικὰ
γυμνάσματα καὶ διδασκαλίες. ● Γιὰ νὰ βοηθήσῃ ἓνα φτωχὸ, βα-
δίζει μέσα στὰ χιόνια, μέσα σὲ μπόρα, ρημάζοντας τὸν ἑαυτό
του, γιὰ χάρη τοῦ πλησίον...

● Αὐτὴ ἡ διαγωγὴ τοῦ ξυπνάει τὸ τάλαντο, τὸ ἐξυγιαίνει, τὸ
καθαρίζει ἀπὸ τίς διαστροφές καὶ τὸ δυναμώνει νὰ ἀποδώσῃ
πολὺ καρπὸ...

Ἀπὸ τὸ βιβλίο «Θεωρία τῆς Ἀγιογραφίας»
Μον. Ἰωάννου Βράνου (+)

«Μακαρία ἡ ὁδὸς...»

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ, κατόπιν μακρᾶς ἀσθενείας, τὴν ὁποία ὑπέμεινε μὲ θαυμαστὴ ὑπομονή, ἀγόγγυστη εὐχαριστία καὶ διαρκῇ δοξολογία πρὸς τὸν Θεό, τὸ Σάββατο, 5ης Ἰουλίου 2020 ἐκ.ήμ., ὁ πολυαγάπητος καὶ πολυσέβαστος πατέρας μας +Θεοφ. Ἐπίσκοπος Μακαριουπόλεως κ. Ἰωάννης.

Ὁ Μακαριστὸς γεννήθηκε στὸ Ρόττερταμ τῆς Ὀλλανδίας τὸ 1930. Τὸ 1949 εἰσήλθε ὡς δόκιμος σὲ παπικὴ Μονή, ὅπου ἔλαβε θρησκευτικὴ παιδεία, ἐπιδόθηκε δὲ περαιτέρω στὴν ἐνασχόλησι μὲ τίς Καλὰς Τέχνες μὲ σπουδὲς στὸ Παρίσι, ἐνῶ ἀργότερα εἰδικεύθηκε ὡς συντηρητὴς ἔργων τέχνης. Ἡ ἐνασχόλησίς του αὐτὴ τὸν ἔφερε σὲ σχέσι καὶ γνωριμία μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Εἰκονογραφία καὶ ἐν συνεχείᾳ μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστι.

Τὸ 1965 ἐγκατέλειψε τὸν Παπισμὸ καὶ ἐγκαταστάθηκε στὴν Σουηδία, ὅπου τὸ ἐπόμενο ἔτος νυμφεύθηκε τὴν σύζυγό του. Τὸ 1973 ὅλη ἡ οἰκογένεια μετεστράφη πλέον στὴν Ὁρθοδοξία καὶ τὸ 1976 ὁ Θεοφ. κ. Ἰωάννης χειροτονήθηκε Διάκονος στὴν Σερβικὴ Ἐκκλησία. Ἀπὸ τότε ἄρχισε νὰ δίνει μαθήματα ἀγιογραφίας σ' ὅλη τὴν Σουηδία καὶ ἱδρύσε τὴν «Ortodoxa ikonmåleriets riksförbund» (Ὁρθόδοξη Ὁμοσπονδία τῆς Ἀγιογραφίας).

Τὸ 1985 ὁ π. Ἰωάννης προσεχώρησε στὴν Ἱεραποστολὴ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἑνισταμένων στὴν Σουηδία. Ἐκτοτε τὸ ποιμαντικὸ καὶ ἱεραποστολικὸ του ἔργο εὐλογήθηκε κατὰ ἓνα ἰδιαίτερο τρόπο. Πολλοὶ Λουθηρανοὶ μετεστράφησαν στὴν Ὁρθοδοξία καὶ ἐβαπτίσθησαν κατόπιν τῶν μαθημάτων Ἀγιογραφίας μὲ τὸν Θεοφ. Ἰωάννη, καὶ ἡ μαρτυρία τῆς Πίστεώς μας ἔγινε γνωστὴ ἀκόμη καὶ σὲ Σχολεῖα καὶ Ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα τῆς Σουηδίας, διὰ τῆς διδασκαλίας τῆς Ὁρθοδόξου Εἰκονογραφίας. ■

τὰ σχετικά ὑλικά πού χρειάζομαι γιὰ τὴ συνέχιση τῆς ἐργασίας μου.

Τὴν ὥρα πού ἔδωσα τὴ σκάφη στραβοπάτησα καὶ ἐνστικτωδῶς ἄπλωσα τὰ χέρια μου νὰ πιασῶ ἀπὸ τὰ σίδηρα τῆς σκαλωσιάς. Τὰ γάντια πού φοροῦσα ξεγλίστρησαν μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μου, καὶ ἔμειναν κρεμασμένα στὴ σκαλωσιά...

Σὲ κλάσματα τοῦ δευτερολέπτου ἀρχίζω νὰ νιώθω πὼς τὸ στερεὸ ἔδαφος, τὸ καδρόνι πού πάνω του γιὰ μῆνες ἰσοροποῦσα, φεύγει ἀπὸ τὰ πόδια μου. Ἀπότομα ἀπὸ ὕψος 12 μέτρων βρίσκομαι στὸ κενό. Ἀρχίζω νὰ πέφτω. Βλέπω τὸν Παντοκράτορα νὰ μὲ κοιτάει αὐστηρά, τοὺς ἀγίους ἀπὸ τὸ τέμπλο νὰ ἀνοίγουν ἔκπληκτοι τὸ στόμα τους νὰ μοῦ φωνάζουν: «πρόσεχε, θὰ πέσεις», τὸ μαρμάρينو ἔδαφος τοῦ ναοῦ νὰ μὲ πλησιάζει ἀπειλητικὰ μὲ ταχύτητα καὶ οἱ συνεργάτες μοῦ ἀπεγνωσμένα νὰ φωνάζουν «Παναγία, βοήθα»!

Τὸ κεφάλι μου προσπαθεῖ νὰ στραφεῖ πρὸς τὸ σημεῖο τοῦ Ναοῦ, πού εἶναι θρονιασμένη ἡ Κυρία Θεοτόκος. Μὰ μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ Τὴ δῶ μὲ τὰ μάτια μου. Ὅ,τι δὲν καταφέρνω ὅμως νὰ δῶ καὶ νὰ προσεγγίσω μὲ τὰ μάτια μου, τὸ καταφέρνω μὲ τὴν ψυχὴ καὶ τὴν καρδιά μου.

Ὁ νοῦς μου μὲ φέρνει κοντὰ στὴ Σουμελιώτισσα καὶ παραβαίνω νὰ ψιθυρίσω, «Παναγιά μου, τὰ παιδιά μου»!

Ἐνας ὑπόκωφος γδοῦπος ἀκούγεται, πού ὁ ἀντίλαλός του στὸν τρούλο γεμίζει ὅλο τὸ χῶρο τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀπὸ τὴ στιγμή πού γλίστρησα ἀπὸ τὸ ὕψος των 12 μέτρων μέχρι τὴν ὥρα πού βρέθηκα στὸ ἔδαφος, δὲν ἔχει περάσει οὔτε ἓνα κλάσμα τοῦ δευτερολέπτου.

Μέσα στὸν Ναό, ἐκείνη τὴν ὥρα, βρίσκεται ἓνα ὀλιγομελὲς γκρουπ προσκυνητῶν. Ξαφνικὰ τρέχουν ὅλοι γύρω μου. Δὲν εἶχα χάσει τίς αἰσθήσεις μου. Ἄκουσα μιὰ κυρία πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου οὐρλιάζοντας νὰ λέει: «Χριστέ μου, σκοτώθηκε ὁ ἄνθρωπος!». Ἀνοίξα τὰ μάτια μου καὶ τὴν εἶδα ἀπέναντί μου.

Τὴν ἴδια στιγμή πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου διαπίστωσα πὼς ὑπῆρχε μιὰ γυναικεία Φιγούρα. Μὲ ἀκούμπησε προστατευτικὰ στὸν ὦμο καὶ μοῦ εἶπε: «Ἐλα, Θανάση, μὴν τρομάζεις, δὲν ἔχεις τίποτα, σήκω νὰ συνεχίσεις τὸ ἔργο σου».

Προσπάθησα νὰ δῶ ποιά εἶναι. Ὅμως ἡ γυναικεία Φιγού-

ρα, τή στιγμή μάλιστα πού ἄρχισαν ὅλοι ὅσοι ἦταν μέσα στοῦ Ναοῦ νά ἔρχονται γύρω μου, ἀπομακρύνθηκε γρήγορα πρὸς τήν κατεύθυνση τοῦ χώρου, ὅπου φυλάσσεται ἡ Εἰκόνα τῆς Παναγίας Σουμελά. Προσπάθησα νά ἀκολουθήσω μέ τὰ μάτια μου τὰ βήματά Της, ὅμως γρήγορα χάθηκε, δέν Τή διέκρινα πιά.

Γρήγορα ἦρθαν κοντά μου οἱ ἄνθρωποι τῆς Μονῆς. Ἐμεινα ἀκίνητος, σκεπτόμενος ὅτι παρόλο πού ἔχω γίνει κομμάτια, τὸ μυαλό μου συνεχίζει νά λειτουργεῖ κανονικά, καί πῶς μέχρι νά ἔρθουν νά μέ πάρουν, θά ἔπρεπε νά μὴν κάνω καμιὰ βίαιη κίνηση.

Μὲ μετέφεραν στοῦ νοσοκομεῖο τῆς Βέροιας. Πονοῦσα σὲ ὅλο μου τὸ σῶμα. Ἐκανα ὅλες τὶς ἀπαραίτητες ἐξετάσεις, ἀξονική, ἐγκεφαλογραφήματα, ἀκτινογραφίες, ὑπερηχογραφίες. Ὅταν βγῆκαν τὰ ἀποτελέσματα, μὲ ἐπισκέφθηκε μιὰ ομάδα γιατρῶν.

«Ξέρετε, κε Μιλκούδη, ἀπὸ τὸ ὕψος τῶν 12 μέτρων, πού πέσατε, μέχρι νά φτάσετε στοῦ ἔδαφος, ἦταν σὰν νά ἔπεφταν 700 κιλὰ μὲ 130 χιλ. τὴν ὥρα. Παρ' ὅλο τὸ σοβαρὸ πέσιμο, ἀπὸ τὶς κλινικὲς ἐξετάσεις πού σᾶς ὑποβάλαμε δὲ διαπιστώσαμε τίποτα. Εἶστε ἀπόλυτα ὑγιής. Εἶναι ἀνεξήγητο αὐτὸ πού συνέβη. Πραγματικὰ εἶχατε κάποιο ἅγιο μέσα στήν ἀτυχία σας. Αὐριο μπορεῖτε νά πάρετε ἐξιτήριο ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο μας καί νά πᾶτε στὴ δουλειά σας. Μόνο νά προσέχετε ἄλλη φορά!...».

Ίστολόγιο (blog):
agiografikesmeletes.blogspot.gr

e-mail
eee@agiografia.org